

«Σύστημα ανταμοιβής» των δημοσίων υπαλλήλων

Ενσωμάτωση - Καταστολή με εναλλαγή «του καρότου με το μαστίγιο»

Η κυβέρνηση της ΝΔ ετοιμάζεται να επεκτείνει την εφαρμογή του νόμου Βορίδη (4940/2022) σε περισσότερους φορείς του δημόσιου τομέα. Ο νόμος αυτός περιλαμβάνει την αντιδραστική αξιολόγηση και στοχοθεσία σε σύνδεση με ένα «σύστημα ανταμοιβής» των υπαλλήλων, δηλαδή την προσπάθεια ενσωμάτωσης των εργαζομένων του Δημοσίου με τον βούρδουλα της καταστολής, εναλλάσσοντας «το καρότο με το μαστίγιο».

Αυθαίρετες μισθολογικές διακρίσεις υπαλλήλων με παρόμοια καθήκοντα

Ήδη από την πρώτη εφαρμογή του συστήματος των μπόνους φάνηκε η αντεργατική φιλοσοφία του. Αυθαίρετοι διαχωρισμοί και αποκλεισμοί εργαζομένων, όλοι οι ΙΔΟΧ αποκλείονται, αυθαίρετοι αποκλεισμοί Διεθύνσεων, σε άλλους φορείς δόθηκε το 2022, σε άλλους όχι, σε άλλους αναμένεται να δοθεί για το 2023, ενώ σε πάρα πολλούς φορείς δεν έχει δοθεί καθόλου. Αποκλεισμοί που απορρέουν στην ίδια τϋη τη φιλοσοφία του νόμου.

Μάλιστα σε ρεπορτάζ φιλοκυβερνητικής εφημερίδας¹ σχετικά με την επέκταση του μπόνους αναφέρεται ότι στο νομοσχέδιο που ετοιμάζει η κυβέρνηση «θα προβλέπονται δικλίδες ασφαλείας ώστε τα χρήματα να μη μοιράζονται σε όλους τους υπαλλήλους με ισοπεδωτικό τρόπο»!

Με την εφαρμογή του συστήματος “κινήτρων και ανταμοιβής” η κυβέρνηση έρχεται να υλοποιήσει έναν στρατηγικό στόχο, τη σύνδεση των αποδοχών με την στοχοθεσία και την αντιδραστική αξιολόγηση. Οι αλλαγές αυτές επιδρούν στον πυρήνα των εργασιακών σχέσεων του δημόσιου τομέα καθώς ανοίγουν διάπλατα το δρόμο ώστε οι διευθυντές να διαμορφώνουν σε ατομική βάση το μισθολόγιο των υπαλλήλων.

Στα πλαίσια του ν. 4940/2022 ο Διευθυντής, χωρίς κανένα αντικειμενικό κριτήριο, ορίζει τους υπαλλήλους, οι οποίοι εμπλέκονται άμεσα στην υλοποίηση των στόχων και είναι επιλέξιμοι για την καταβολή της επιπλέον ανταμοιβής. Επιπλέον, μόνο το 40% του ποσού κατανέμεται ισομερώς στους υπαλλήλους και το υπόλοιπο 60% κατανέμεται με απόφαση του Διευθυντή

¹ <https://www.kathimerini.gr/society/562943662/epekteinetai-to-mponoys-se-olo-to-dimosio/>

«κατά τρόπο μη οριζόντιο αλλά σε συνάρτηση με την προσφορά εκάστου υπαλλήλου στη λειτουργία και το έργο της υπηρεσίας»² Με λίγα λόγια υπουργοί και δ/ντές υποτάσσοντας τις δημόσιες υπηρεσίες στην προώθηση της επιχειρηματικής δράσης και της κερδοφορίας, χωρίς κανένα αντικειμενικό κριτήριο αποκλείουν υπαλλήλους, τους διαφοροποιούν, τους διαχωρίζουν, αυξάνουν ή μειώνουν κατά το δοκούν τις αποδοχές τους!

Οι στοχεύσεις και τα κριτήρια της αντιδραστικής αξιολόγησης

Οι εργαζόμενοι καλούνται, στα πλαίσια αυτού του απαράδεκτου νόμου, να αξιολογηθούν σε αόριστες έννοιες και δεξιότητες όπως: «ακεραιότητα», «ηγετικότητα», «προσαρμοστικότητα», «ευελιξία και ανθεκτικότητα του υπαλλήλου στις αλλαγές». Στο «εγχειρίδιο στοχοθεσίας»³ που δημοσίευσε το υπουργείο Εσωτερικών αναφέρει ως ενδεικτικές περιπτώσεις διατύπωσης «στόχων που απαιτούν μέτρηση» την αύξηση της παραγωγικότητας και την αύξηση της κερδοφορίας! Μάλιστα ως παράδειγμα «επιτεύξιμου στόχου» αναφέρει την αύξηση της παραγωγικότητας μέσω της μείωσης των αναρρωτικών αδειών!

Είναι χαρακτηριστικό ότι στις οδηγίες⁴ του υπουργείου Εσωτερικών σχετικά με το ποιοι υπάλληλοι χαρακτηρίζονται ως “υψηλής απόδοσης” αναφέρεται ότι «Ένας υπάλληλος που κάνει καλά τη δουλειά του μπορεί αναμφισβήτητα να θεωρηθεί ως ένας αξιόλογος και αποδοτικός εργαζόμενος. Ωστόσο, η έννοια του υπαλλήλου υψηλής απόδοσης είναι σαφέστατα ευρύτερη». Ας δούμε ορισμένα από τα ενδεικτικά παραδείγματα που καθιστούν έναν υπάλληλο υψηλής απόδοσης σύμφωνα με την Κυβέρνηση:

- «Έχει προτείνει ή έχει εισαγάγει νέα τεχνολογικά εργαλεία ή λύσεις για την αποδοτικότερη λειτουργία της μονάδας του ή της υπηρεσίας του και τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες.»
- «Έχει λάβει πρωτοβουλίες για την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών στον τομέα πολιτικής στον οποίο απασχολείται, ενισχύοντας τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την αποτελεσματικότητα.»
- «Συμμετείχε στη διοργάνωση κοινών επιχειρηματικών αποστολών στην Ολλανδία και Γερμανία, συμμετείχε στη διοργάνωση εργαστηρίων ανάπτυξης επιχειρηματικών ιδεών..»

Η κυβέρνηση δηλαδή λέει «ορθά - κοφτά» πως το να εκτελεί ένας υπάλληλος με ευσυνειδησία και επαγγελματισμό τα καθήκοντά του δεν αρκεί για να χαρακτηριστεί ως υπάλληλος υψηλής απόδοσης! Για να κερδίσει αυτό τον “τίτλο” θα πρέπει να είναι τουλάχιστον... εφευρέτης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας!

2 Άρθρο 5 της υπ’ αριθμ.: οικ: 4489/16-03-2023 ΚΥΑ (Β’ 2000)

3 https://www.apogrfi.gov.gr/images/odhgoi_xrxis/manual_stoxothesias.pdf

4 https://www.apogrfi.gov.gr/images/Xrisimo_yliko/sixnes_erotiseis_ipsili_apodosi_v1.pdf

Επιπλέον, πετάει το μπαλάκι των ασκούμενων πολιτικών στους ίδιους τους υπαλλήλους που καλούνται να τις εφαρμόσουν. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως αν ένας φορέας ασκεί «αναποτελεσματικές πολιτικές» δεν φταίει ούτε η κυβέρνηση ούτε οι διοικήσεις αλλά οι ίδιοι οι υπάλληλοι που δεν έλαβαν πρωτοβουλίες! Αξιοποιούν ως «πασπαρτού» τη λογική της ατομικής ευθύνης για να μεταθέσουν στους εργαζόμενους τις δικές τους ευθύνες για τη λειτουργία του κράτους. Και ασφαλώς καλός υπάλληλος για την Κυβέρνηση είναι εκείνος που αφογκράζεται τις ανάγκες των επιχειρηματικών συμφερόντων...

Ταύτιση των υπαλλήλων με την αντιλαϊκή στρατηγική

Η κυβέρνηση επιδιώκει την όσο το δυνατόν πιο ενεργητική εμπλοκή των δημοσίων υπαλλήλων στην υλοποίηση της αντιλαϊκής πολιτικής. Θέλει υπαλλήλους που να υιοθετούν κι ίδιοι τις κυβερνητικές πολιτικές, να ταυτίζονται με τους στόχους και τη στρατηγική του κεφαλαίου. Και αυτό γίνεται εμφανές από την εξειδίκευση στόχων του Ενοποιημένου Σχεδίου Κυβερνητικής Πολιτικής που δημοσιεύτηκε πρόσφατα⁵. Ορισμένα χαρακτηριστικά έργα και ορόσημα για την επίτευξη των οποίων θα αξιολογηθούν οι εργαζόμενοι:

Υπουργείο Εργασίας:

- Έναρξη λειτουργίας της Εταιρείας Ακινήτων e-ΕΦΚΑ μέσω της οποίας θα ξεπουληθεί στο μεγάλο κεφάλαιο η ακίνητη περιουσία των ασφαλιστικών ταμείων.
- Κατάρτιση ενιαίου κανονισμού ασφάλισης και παροχών σε είδος και σε χρήμα μέσω του οποίου θα εξισωθούν προς τα κάτω οι παροχές σε είδος και σε χρήμα που έχουν χρυσοπληρώσει οι ασφαλισμένοι.
- Αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου για την μετάκληση εργαζομένων πολιτών τρίτων χωρών ώστε να γίνει πιο ευέλικτη η μετάκληση εργαζομένων μεταναστών από τρίτες χώρες, ειδικά για τους κλάδους των κατασκευών και του τουρισμού, που υπάρχει μεγάλη ανάγκη για φθινό και αναλώσιμο εργατικό δυναμικό.
- Τροποποίηση του ν.1876/1990 με στόχο να περάσει στον ΟΜΕΔ η αρμοδιότητα των ατομικών και συλλογικών διαφορών, παροπλίζοντας εντελώς την Επιθεώρηση Εργασίας η οποία στα πλαίσια της εργατικής διαφοράς μπορούσε να επιβάλει διοικητικές κυρώσεις στους εργοδότες ενώ ο ΟΜΕΔ θα δρα καθαρά στη λογική των «ίσων αποστάσεων».
- Δημιουργία Ψηφιακού Μηχανισμού καθορισμού του κατώτατου μισθού με στόχο να συνεχίσει το κράτος να καθορίζει τον κατώτατο μισθό με γνώμονα την

ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και όχι τα συνδικάτα με τη συλλογική διεκδίκηση και διαπραγμάτευση.

Υπουργείο Ανάπτυξης:

- Ολοκλήρωση υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων στο καθεστώς των «Στρατηγικών Επενδύσεων» και ολοκλήρωση της αδειοδότησής τους.

Υπουργείο Εσωτερικών:

- Η θέσπιση μηχανισμού αποτίμησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του δημοσίου από τους πολίτες.
- Η επιστολική ψήφος.

Υπουργείο Υγείας:

- Λειτουργία απογευματινών χειρουργείων με πληρωμή του κόστους από τους ασθενείς.

Υπουργείο Περιβάλλοντος:

- Ψηφιοποίηση της αδειοδοτικής διαδικασίας έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.), με σκοπό να επιταχυνθεί

Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής:

- Ιδιωτικοποίηση των λιμανιών του Βόλου, της Καβάλας και της Ηγουμενίτσας στο πλαίσιο μελέτης του Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ

Υπουργείο Τουρισμού:

- Προώθηση τουρισμού πολυτελείας
- Διενέργεια έρευνας για την αγορά-στόχο της Ινδίας
- Εφαρμογή του προγράμματος Τουρισμός για όλους όπου η ανάγκη του λαού για φθηνές και ποιοτικές διακοπές μπαίνει στη λοταρία και όσοι κληρωθούν κερδίζουν ένα χρηματικό voucher το οποίο ασφαλώς δεν αρκεί να καλύψει το μεγάλο κόστος των διακοπών.

Υπουργείο Παιδείας:

- Επιλογή και αξιολόγηση στελεχών εκπαίδευσης βάσει του αντεκπαιδευτικού νόμου που κατηγοριοποιεί τα σχολεία.
- Αξιολόγηση εκπαιδευτικού συστήματος («Ελληνική PISA») με βάση τις αντιδραστικές κατευθύνσεις του ΟΟΣΑ.
- Πρόσληψη ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών κατ' αναλογία 1 προς 5 σχολεία και όχι με βάση τις πραγματικές ανάγκες την στιγμή που τα περιστατικά βίας και σχολικού εκφοβισμού αυξάνονται ραγδαία.

Υπουργείο Εξωτερικών:

- Ανάδειξη «σταθεροποιητικού ρόλου» σε ευρύτερη περιοχή Ανατολικής Μεσογείου, δηλαδή ακόμα μεγαλύτερη εμπλοκή της χώρας στους πολεμικούς σχεδιασμούς του NATO, της ΕΕ και του Ισραήλ.
- Εμβάθυνση διμερών σχέσεων και ενίσχυση συμμαχιών με «σημαντικούς στρατηγικούς εταίρους» (ΗΠΑ, Ιαπωνία κ.ά.)
- Στρατηγικός Διάλογος Ελλάδας-ΗΠΑ

Με αυτές τις πολιτικές θέλει η κυβέρνηση να ταυτίσει τους δημοσίους υπαλλήλους. Για τον βαθμό επίτευξης αυτών των στόχων θα τους αξιολογήσει. Τραγική ειρωνεία είναι πως το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη έθεσε ως στόχο την βελτίωση - αναβάθμιση της αστυνομικής ανταπόκρισης στον χειρισμό περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας κάτι που όπως αποδείχθηκε με την τραγική δολοφονία της νεαρής γυναίκας έξω από το αστυνομικό τμήμα των Αγίων Αναργύρων είναι πολύ μακριά από τον προσανατολισμό της λειτουργίας του αστικού κράτους. Επιλεκτικά ανίκανο αποδείχθηκε το κράτος και όταν χρειάστηκε να προστατέψει τη ζωή εκατοντάδων ξεριζωμένων μεταναστών που επέβαιναν σε ένα σαπιοκάραβο ανοιχτά της Πύλου το οποίο βυθίστηκε και έπνιξε πάνω από 500 ανθρώπους, παρόλα αυτά το αρμόδιο υπουργείο Ναυτιλίας έχει συμπεριλάβει στη στοχοθεσία του ενημερωτική καμπάνια για την «ασφάλεια των ανθρώπων στη θάλασσα»...

Το μόνου δεν αναπληρώνει τις μισθολογικές απώλειες

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι

Και μόνο η θέσπιση του μόνου αποτελεί έμμεση παραδοχή της Κυβέρνησης για το μέγεθος της κλοπής που έχει συντελεστεί σε βάρος μας. Οι εργαζόμενοι στο δημόσιο είδαμε δραματική μείωση στις αποδοχές μας με τους μνημονιακούς νόμους που ψηφίστηκαν από διαδοχικές κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ -ΝΔ-ΣΥΡΙΖΑ και εφαρμόζονται μέχρι σήμερα. Οι κυβερνήσεις και συγκυβερνήσεις τσάκισαν τότε τους μισθούς με όχημα το λεγόμενο «ενιαίο μισθολόγιο». Σήμερα χρησιμοποιούν τα διάφορα μόνου ως εργαλείο διαχωρισμού των εργαζομένων και κατακερματισμού της συλλογικής τους συνείδησης.

Η κυβέρνηση κομπάζει ότι έδωσε μετά από πολλά χρόνια αυξήσεις στους δημοσίους υπαλλήλους, ωστόσο όλοι οι εργαζόμενοι όταν κάνουμε ταμείο στο τέλος του μήνα διαπιστώνουμε πως ο λογαριασμός δε βγαίνει... Ο μέσος όρος της αύξησης για τους εργαζόμενους στο δημόσιο ήταν 5,53% τη στιγμή που ο πληθωρισμός ανήλθε στο 9,3% το 2022 και στο 4,2% για το 2023 ενώ ο πληθωρισμός των τροφίμων σκαρφάλωσε στο 11,7% το 2022 και στο 11,6% 2023. Το κόστος στέγασης απορροφά όλο και μεγαλύτερο μέρος του λαϊκού εισοδήματος και το πρόβλημα αντί να αντιμετωπιστεί οξύνεται χρόνο με το χρόνο.

Αν κάνουμε την αναγωγή σε ετήσια βάση θα διαπιστώσουμε ότι σήμερα ο εισαγωγικός μισθός στο δημόσιο υπολείπεται 484€ από τον βασικό μισθό του ιδιωτικού τομέα! Η κυβέρνηση λοιπόν κατάφερε να παραβιάσει «επί τω αντεργατικότερω» ακόμα και τον μνημονιακό νόμο⁶ που όριζε πως κανένας εργαζόμενος, με οποιαδήποτε σύμβαση εργασίας δεν επιτρέπεται να αμείβεται με αποδοχές χαμηλότερες από τον καθορισμένο κατώτατο μισθό.

Τα διάφορα μπόνους δεν οδηγούν ούτε στο ελάχιστο στην ανάκτηση των τεράστιων μισθολογικών απωλειών των προηγούμενων χρόνων. Δεν συνιστούν σε καμία περίπτωση μόνιμη “παροχή” προς τους εργαζόμενους, καθώς η κυβέρνηση μπορεί να αυξομειώνει κάθε χρόνο τον πήχη των στόχων ή ακόμη και να τα κόβει τελείως ανάλογα με τα «δημοσιονομικά περιθώρια». Όσοι συνάδελφοι σήμερα θα πάρουν κάποιο μπόνους, αύριο με τον ίδιο αυθαίρετο τρόπο μπορεί να βρεθούν εκτός! Η διεύρυνση της εφαρμογής αυτών των συστημάτων θα δημιουργήσει νοσηρό εργασιακό περιβάλλον στις υπηρεσίες, θα ενταθεί ο ανταγωνισμός, ο ατομικισμός και εντατικοποίηση της εργασίας.

Από όλο και περισσότερους ακούγεται πως «κάτι πρέπει να γίνει», πως «δεν πάει άλλο αυτή η κατάσταση». Τώρα είναι η ώρα να δείξουμε τη δύναμη και την αποφασιστικότητά μας στον αγώνα για ουσιαστικές αυξήσεις μισθών στο σύνολο των εργαζομένων χωρίς εξαιρέσεις!

Μπροστά μας είναι η απεργία στις 17 Απρίλη, που παρά την επιλογή του κυβερνητικού συνδικαλισμού στην ηγεσία της ΑΔΕΔΥ να δώσει στήριξη στην κυβέρνηση της ΝΔ, καταψηφίζοντας την, όλο και περισσότερες Ομοσπονδίες και Σωματεία του δημόσιου τομέα παίρνουν αποφάσεις συμμετοχής.

Να απαιτήσουμε:

- αυξήσεις 20% στους μισθούς,
- επιστροφή του 13ου και 14ου μισθού,
- αποσύνδεση του μισθού από την αντιδραστική αξιολόγηση και στοχοθεσία,
- κατάργηση της «εισφοράς αλληλεγγύης»,
- προσμέτρηση της διετίας 2016-2017,
- αφορολόγητο στα 12.000 ευρώ με προσαύξηση 3.000 ευρώ για κάθε παιδί,
- μέτρα ενάντια στην ακρίβεια και τη φοροληστεία.

6 βλ. 4092/2012 & άρθρο 103 του ν. 4172/2013